

Uzaktan Eğitimde Kaynak Yönetimi

Hasan ARMUTLU¹, Muammer AKÇAY²

¹ Uşak Üniversitesi, Karahallı MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Uşak

² Dumlupınar Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Kütahya

hasan.armutlu@usak.edu.tr, makcay@dpu.edu.tr

Özet: Uzaktan eğitim öğretici ile öğrencinin aynı mekânda bulunması gerekliliğini ortadan kaldırmış çok geniş bir konu alanında eğitim verebilecek bir eğitim/öğretim metodudur. Uzaktan eğitimde asıl olan zamandan ve mekandan esneklik, eş zamanlı veya ayrı zamanlı şekilde eğitim verebilmektir. Bu esnekliği ortaya çıkaran asıl olgu kaynakların paylaşımıdır. Bu kaynakların paylaşımı için ne kadar iyi bir sistem kurulursa, uzaktan eğitimin verimliliği o kadar artırılmış olacaktır. Şimdiye kadar kullanılan yöntemler, kaynakların basılı şekilde dağıtımı ve yönetimi şeklinde ya da çevrim içi ağlar üzerinde yeterli yönetim denetimine tabi olmayan bir şekilde kaynakların paylaşımından oluşmaktadır. Bu yöntemler hem maliyetli hem de karmaşık ve denetimi zordur. Uzaktan eğitimin verimliliğini bu kadar derinden etkileyen kaynak yönetimi konusunda; uzmanları, eğitmenleri, öğrencileri ve kaynak editörlerini sistemli bir şekilde birleştirecek bir kaynak yönetimine ihtiyaç duyulmaktadır. Yapılan bu çalışmada, kaynak yönetiminde dikkat edilmesi gereken hususlar ve bir kaynak yönetim sisteminde bulunan tarafların nasıl koordine edileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan Eğitim, Kaynak, Yönetim Sistemler, Dağıtık Sistemler

Distance Education Resource Management

Abstract: Distance education is distance learning education method in many fields since instructor and student are not necessary is the same physical room. Distance education is flexible for time and place; it has an opportunity for synchronous and asynchronous education. All the resources can be shareable to satisfy flexibility. The better design is a system for sharing resources, the more efficiency is for distance education. The methods are used so far, all resources are distributed and managed in print or resources can be shared lacking adequate management control in online networks. These methods are both costly and complex and difficult to control. There is a resource management for professionals, educators, students, and resource management of the resource editors. In this study, it is mentioned important points for resource management and how parties are coordinated in the resource management system.

Keywords: Distance Education, Resource, Management Systems, Distributed Systems.

1. Uzaktan Eğitim Nedir?

Eğitim, bir ülkenin ekonomik, politik ve sosyal gelişiminde temeli oluşturan yapı taşıdır. Önceleri eğitim denildiğinde genelde sadece yüz yüze sınıf ortamlarında sürdürülen eğitim modeli anlaşılırdı. Bireyler okul yıllarında öğrendikleri ile yetinirdi ve kazanılan diploma ile eğitimin tamamlandığı varsayırdı. Gelişen teknolojiye bağlı olarak eğitim kavramı da çok değişik biçimlerde uygulanmaya başlanmış ve bunun sonucunda yaşam boyu eğitim, sürekli eğitim gibi birçok yeni kavramlar ortaya çıkmıştır [1].

Uzaktan eğitim, geleneksel eğitim-öğretim yöntemlerindeki sınırlar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülemediği durumlarda, eğitim çalışmalarını planlayanlar ve uygulayanlar ile öğrenenler arasında, iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir. Başka bir ifade ile uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenin birbirlerinden ayrı yerlerde, aynı anda veya farklı zamanlarda iletişim kurması yoluyla oluşturulan eğitimidir [2].

İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim, İnternet'in teknolojik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulan ve bilgisayar teknolojisi ile desteklenen bir öğretim programı olarak tanımlanmaktadır [3].

Uzaktan eğitimin daha iyi anlaşılabilmesi için yararlarına değinmek gerekir. Uzaktan eğitimin eğitim sistemine en önemli getirisini, öğrenen ile öğrenenin aynı mekânda olması zorunluluğunu ortadan kaldırmasıdır. Bu sayede eğitim ortamında bulunamayan öğrenenlerde eğitime dâhil olabilmektedirler. Aynı zamanda sınırlı sayıda öğrenen barındıran ortamlardan kurtulup, sınıf mevcudu daha büyük eğitim ortamları oluşturulabilmektedir.

Uzaktan eğitimin diğer bir yararı ise eğitimi istendiğinde senkron (eş zamanlı) istendiğinde de asenkron (ayrık zamanlı) şekilde uygulayabilmesidir. Senkron eğitimde öğrenenlerin öğretim esnasında eğitime dâhil olması şarttır. Dersleri gerçek zamanlı olarak takip etmelidirler. Bu durum zaman sorunu bulunana öğrenenler açısından istenmeyen bir durumdur. Asenkron eğitim ise derslerin verildiği anda değil, öğrenen tarafından istendiği anda takip edebilmesine olanak sağlamaktadır. Böylece zaman sınırlılıkları ortadan kalkmış olacaktır.

2. Uzaktan Eğitimde Kaynak ve Materyalin Önemi

Eğitim tüm çeşitlerinde öğretim yöntem teknikleri çok çeşitli şekillerde kullanılmaktadır. Bu yöntem tekniklerin desteklediği kaynaklar ve materyallerde çeşitlilik göstermektedir. Örneğin; düz anlatım yönteminde içeriğin takip edileceği bir metin yeterli iken, işbirlikli öğrenme modeli istasyon tekniğinde görsel ve işitsel materyallerde kullanılabilir.

Ancak uzaktan eğitimin, öğretimi mekândan ve zamandan bağımsız kılan özellikleri kaynak ve materyalleri çok önemli hale getirmiştir. Ders videoları, sunular, ders notları, metinler ve ses kayıtları özellikle asenkron eğitimde önemli bir yer teşkil etmektedir.

Bilgisayar destekli eğitim teknolojisinin sunduğu çoklu ortam (metin, ses, animasyon, video, etkileşim) araçlarının Web ortamına taşınması ile Web Tabanlı Uzaktan Eğitim çalışmaları daha da yaygınlaşmıştır. Bu sayede Web'in çekiciliği artmış ve eğitime görsel işitsel bir boyut kazandırılmıştır [4].

Web Tabanlı Uzaktan Eğitim materyalleri; zengin bilgi kaynağına ulaşma, bağlam içerisinde anlamlı ve etkileşimli bir ortam oluşturma, diğer insanlarla bilgi alışverişinin sağlanması gibi imkânları sunmuştur [5]. Bu

durum, anlam belirsizliğini en aza indirmeye, karmaşık konuları tanınmasını sağlamaya ve sistemler arasında ilişkiler kurulmasına yardımcı olmuştur.

3. Uzaktan Eğitimde Kaynak Çeşitleri

Materyaller, bazı öğretim ortamları da öğrenmeyi destekleyici amaçla kullanıldığı halde, bazı ortamlarda ise tamamen öğretmenin rolü üstlenerek içeriği doğrudan öğrencilere aktarmaktadır.

Farklı öğretim materyallerinin, öğretim ortamındaki işlevleri ve önemini Edgar Dale tarafından oluşturulan yaşantı konisinde gösterilmektedir [6].

Bu koninin dayandığı ilkeler, Çilenti tarafından şu şekilde açıklanmaktadır:

- Öğrenme işlemine katılan duyu organlarımızın sayısı ne kadar fazla ise o kadar iyi öğrenir ve öğrenmelerimiz o kadar kalıcı olur.
- En iyi öğrendiğimiz şeyler, kendi kendimize yaparak öğrendiğimiz şeylerdir.
- En iyi öğrenim soyuttan somuta ve basitten karmaşığa doğru gidilendir.

Öğretmenlerin farklı materyallerin güçlü ve zayıf yönlerini tanımaları, onların en etkin materyali seçmede ve kullanmada en büyük yardımcısı olacaktır. Her ne kadar farklı öğretim materyalleri farklı öğretimsel niteliklere ve farklı teknik özelliklere sahip olsa da, bir materyalin, öğrenme ortamı ve hedefleri ile öğrenenin bilişsel ve pedagojik özelliklerine uygun olarak hazırlanması ve kullanılması önemlidir. Diğer bir deyişle, bir öğretim materyalinin etkinliği, öğretmenin etkinliği ile alakalıdır. [6]

- **Yazılı Materyalleri:** Yazılı materyaller eğitim ortamında kullanılan en yaygın materyal türüdür. Bunun nedeni, yazılı

materyallerin kolayca ulaşılabilen ve öğretim ortamına rahatlıkla taşınabilen materyaller olmasıdır. Yazılı materyaller, ayrıca kolaylıkla çoğaltılabilen ve öğrenenin kullanımına en ekonomik sunulabilen materyallerdir.

- **Resim ve Grafikler:** Resim ve grafikler, sözel mesajların öğrenciler tarafından anlaşılabilmesinde ve somutlaştırılmasında en yaygın kullanılan öğretim materyalidir. Sözel olarak anlatılması çok zor olan bir ya da rakamsal olarak anlam ifade etmeyen sayılar veya oranlar, bir resim ya da grafik aracılığı ile kolaylıkla öğrenciye anlatılabilir. Resim ve grafikler öğrencinin kavramı anlamasına, yorumlamasına ve kavramlar arasındaki ilişkileri görmesine yardımcı olur
- **Animasyonlar:** Bilgisayar tabanlı oluşturulan animasyonlar; resim, yazı, ses ve videolar kullanılarak hazırlanmıştır. Olay ve olguların anlaşılmasını kolaylaştıran bu materyallerin internet üzerinden yayını ve yayımı çok kolaylıkla yapılabilmektedir. Aynı zamanda etkileşimli olarak hazırlanan bu materyaller, öğrenenin yalnızca izleyip dinlediği değil, çeşitli noktalarda etkileyebildiği, durdurup devam ettirebildiği materyallerdir.
- **Televizyon Programları ve Videolar:** Gerçek dünyadaki olayların ve nesnelerin sınıf ortamına en gerçekçi şekilde taşınabildiği materyal türlerinden biri de televizyon programları ve video kasetlerdir. Bu materyaller sayesinde, öğrenciler fiziksel imkânlar nedeni ile ulaşamadıkları yerleri tanıma, farklı kültürleri, farklı mekânları ve yaşam biçimlerini inceleme, sosyal ve doğal olayların neden ve sonuçlarını araştırma şansına kavuşurlar.
- **Bilgisayar Yazılımları:** Öğretim materyalleri olarak bilgisayar yazılımları, diğer materyaller ile karşılaştırıldığında, eğitim ortamında öğrenci etkileşiminin en yüksek olduğu materyal türüdür. Bilgisayar

yazılımları, etkin hazırlandığı takdirde, bir öğretmenin öğretim ortamında gösterdiği bütün etkinlikleri gösterebilir. Bilgisayar yazılımlarının materyal olarak diğer bir avantajı da öğrencilerin konuyu bireysel öğrenme hızlarına uygun şekilde öğrenebilmeleri ve gerektiğinde diğer öğrencilerle birlikte grup çalışmalarını yapabilmeleridir.

4. Uzaktan Eğitimde Kaynak Yayımları

Yukarıda belirtilen kaynak çeşitlerinden birçoğu fiziksel yollarla, yani yazılı ve basılı materyaller olarak yayımlanmaktadır. Özellikle ders kitapları ve ders notları gibi materyaller eğitim ortamlarında en çok kullanılan materyallerdir. Matbu yöntemlerle çoğaltılarak posta yoluyla yayımı sağlanmaktadır. Bunun dışında kalan görsel ve işitsel materyallerin TV yoluyla yayımı yayındır.

Ancak uzaktan eğitimin yapısı gereği materyallerin internet üzerinden yayımı daha ön plana çıkmaktadır. İnternetin sağladığı olduğu sayısız kolaylıktan biride, tüm bu materyal çeşitlerine yeni bir yayım alanı getirmiş olması ve bunlara ek olarak yeni etkileşimli (interactive) materyal çeşitlerine de imkân tanınmasıdır.

Yazılı ve görsel materyaller kelime işlem programları (MsWord vb.) veya görüntü işlem programları (MsPowerpoint, Adobe Photoshop vb.) aracılığıyla hazırlanarak, internet üzerinden yayımlanmaktadır. Aynı şekilde ses kayıtları ve video görüntüleri de, etkileşimli öğrenme materyalleri de, gerçek zamanlı ders anlatımları da e-posta yoluyla veya çeşitli web portalları aracılığıyla yayımlanmaktadır.

5. Online Kaynak Erişim Yöntemleri

Web hizmetleri aracılığıyla öğrenim veren her uzaktan eğitim sistemi internet üzerinden kaynak yayımlama yeteneğine de sahiptir. Oluşturduğu materyalleri internet sitesi

üzerinden yazılı, görsel, video, gerçek zamanlı veya etkileşimli olarak yayımlayabilmektedir.

Örneğin ders notları her öğrencinin e-posta adresine gönderilebileceği gibi internet sitesi üzerinden de öğrencilerin indirebileceği şekilde yayımlanabilir. Bir sunum dosyası veya bir ders görüntüsü yine internet sitesi üzerinden yayımlanabilir.

Bu noktada önemli olan konu tüm eğitsel kaynakların aynı sistem üzerinden ve düzenli bir biçimde yayımlanabilmesidir. Bu uygulama yapılırken dikkat edilmesi gereken birkaç detay aşağıda verilmiştir:

- Kaynak yönetim sistemi ayrıntılı şekilde ve esnek planlanmalıdır.
- Sistemde kaynakların tasnifi ve yayımı için birçok editöre ihtiyaç olacaktır.
- Uzaktan eğitim sisteminde ders veren akademisyenlerin, sisteme kaynak ekleyebileceği bir panel bulunmalıdır.
- Sistemde bulunan kaynaklar türlerine, işlevlerine, konularına, ücretlerine ve ilgili oldukları öğrenim programına göre depolanmalıdır.
- Kaynaklar üzerinde gerekirse düzeltme yapılabilmesi için bu yapıların esnek hazırlanması gerekmektedir.
- Her öğrencinin kendi bölümü ve konusuyla ilgili kaynaklara ulaşabilmesi için bir kaynak havuzu oluşturulmalı, diğer kaynaklara erişimi engellenmelidir. Hangi öğrencinin hangi kaynağa erişebileceği ayrıntılı şekilde düzenlenmelidir.
- Öğrencilerin eriştikleri kaynakları çoğaltmaları engellenmelidir.
- Öğrencilere ücretli olarak dağıtılan kaynak varsa, bu ücretli kaynakların satılmasına ilişkin e-ticaret bitimi sisteme eklenmelidir.

- Öğrenenler dışında kaynaklara erişmek isteyenler için, varsa izinler atanmalı, yoksa engellemeler oluşturulmalıdır.

6. Öğreticilerin Kaynak Oluşturma Ve Yükleme Sistemleri

Uzaktan eğitim kurumuna bağlı öğretim elemanları ve editörler, kendi oluşturdukları veya literatürü tarayarak buldukları kaynakları sisteme yüklemelidirler. Bu işlem için özel paneller oluşturularak, personelin kişisel şifreleriyle giriş yapması sağlanmalıdır.

Eğitim kaynakları ve materyalleri oluşturulurken, uzaktan eğitime uygun olması ve internet ortamından yayımlanabilir olması gerekmektedir. İnternet ortamından yayımı yapılamayacak materyaller sisteme alınmamalıdır. Bu tür materyaller gerekirse posta yoluyla veya doğrudan öğrenene teslim şeklinde yayılabilir.

Sisteme eklenmek istenen kaynaklar, personel tarafından türlerine, konularına, kullanım alanlarına ve ücretlerine uygun şekilde düzenlenmeli ve yayıma hazır hale getirilmelidir. Yanlış girilme ihtimali bulunan bu materyallerin yeniden düzenlenmesi için ayrıca kontrolörler, editörler ve özel paneller oluşturulmalıdır.

Bunlar dışında, internet üzerinden gerçek zamanlı videoların sitemden izlenebilmesine olanak veren teknik altyapı oluşturulmalıdır.

7. Öğrenenlerin Kaynak Erişim Sistemleri

Uzaktan eğitim kurumunu öğrencisi durumundaki kişilerin sisteme erişerek, kaynak ve materyallerden yararlanmalarını sağlayacak bir panel bulunmalıdır. Öğretmenlerin ve editörlerin eklemiş olduğu kaynaklara, öğrenenler tarafından bu paneller sayesinde erişilebilecektir.

Sistemin güvenliği için her öğrenene kişisel bir şifre atanmalı ve ulaşabileceği kaynaklar

özenle seçilmelidir. Ders kaynaklarından, yalnızca bölümüyle ilgili olanlara erişmeli, yalnızca aldığı derslerin videolarını izleyebilmelidir. Aksi takdirde hem sistemin yoğun kullanımı artacak, hem de sistemde kaos ortamı oluşacaktır.

Ayrıca sisteme bağlı öğrenenlerin, ilgili oldukları gerçek zamanlı derslere girmelerine olanak tanınmalı, aynı anda ders ve öğretmenle etkileşime geçebilmelidir. Aynı bir ders ortamında öğretene soru sorar gibi etkileşimler sağlanmalı, fakat ders esnasında oluşabilecek ders dışı etkinliklerde öğretmen tarafından engellenebilmelidir.

8. Ücretli ve Ücretsiz Kaynaklar

Uzaktan eğitim sisteminde öğrenenlerin kullanımına açılan kaynaklar bazı durumlarda ücretli olabilmektedir. Örneğin bir lisans öğrencisinin yaz okuluna bıraktığı bir dersin videolarını izlemesi ücrete tabi olabilir. Veya başka bir uzaktan eğitim kurumuna bağlı öğrencinin ziyaretçi olarak sisteme erişmesi ve sistemdeki kaynaklardan faydalanması ücrete tabi olabilir. Başka bir örneğe, bir öğrenenin etkileşimli animasyonları kullanması ücrete tabi olabilir veya birtakım ücretsiz yazılı kaynakların basılı nüshaları ücretli olabilir.

Bu gibi durumlarda ücretli kaynaklarla ücretsiz kaynakların erişimi birbirinden ayrılmalı, ücretli kaynaklara erişimle ilgili bir e-ticaret birimi oluşturulmalıdır. Bu irimil içerisine kaynak seçimine izin veren bir sepet mantığı ve online ödeme sistemleri de eklenmelidir.

9. Sanal Yayın Kaynak Aboneliği

Bazı süreli sanal yayınlardan ders kaynağı olarak yararlanılabilmektedir. Bu gibi sanal yayınlara öğrenenlerin abone olabilmesi ve her çıkan sayıdan yararlanabilmesi sağlanmalıdır. Bu yayınlar konularına göre ayrılmalı ve yayımlandığında abonelerine e-posta veya mesaj yoluyla bilgi verilmelidir.

Yine bu tarz yayınlar ücrete tabiyse çevrimiçi (online) ödeme seçeneği sunulmalıdır.

10. Kaynağın Güvenliği

Sisteme yüklenmiş tüm kaynakların eğitim kurumu için bir maliyeti söz konusudur. Bu nedenle kaynakların çoğaltılması veya başka bir ortamda yayımlanması kurum için zararlı olacaktır. Ayrıca kaynakların akademik ortamda kaynak belirtilmeden kullanılması akademik sorunlar doğurabilir.

Bu nedenle kaynak güvenliğini sağlayacak teknik ve hukuki önlemler alınmalı ve öğrenenler bu durumdan haberdar edilmelidirler.

11. Eğitici Oyunlar

Yine eğitim materyalleri içerisinde sayılan bu eğitici oyunlar, çevrim içi ve çok kullanıcı oyunlar şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Örneğin finansal konularla ilgili bir eğitim programında, sanal borsa oyunu gibi benzetimler (simülasyonlar) çok eğitici olabilmektedir. Bu tarz oyunlar çevrim içi, yani internet üzerinden ve diğer kullanıcılarla etkileşimli olarak oynanabilmelidir. Çok kullanıcı bu oyunlar ne kadar kullanıcıya sahipse o kadar etkili olabilmektedir.

Bu tarz eğitici oyunlar içerisinde güvenlik had safhada olmalı, oyunların içerisindeki ücretli bölümler ve ücretli materyaller yine e-ticaret sistemiyle desteklenmelidir. Ayrıca bu oyunlar çok kullanıcı olduğu için oyun içerisindeki düzen ve otorite sürekli korunmalıdır.

12. Öğrenenler Arası Kaynak Ve Bilgi Paylaşımı

Uzaktan eğitime katılan öğrenenler kendi aralarında da bilgi ve kaynak paylaşımında bulunmak isteyeceklerdir. Bu yapı internet üzerinde kullanımına rastladığımız "forum" mantığını ortaya çıkartmaktadır.

Forumlarda üyeler belirli ana konular içerisine kendi konularını oluşturup orada bilgi ve mesaj paylaşabilmektedir.

Bu yapıya paralel şekilde uzaktan eğitim sistemine eklenecek bir birim sayesinde, öğrenenler ilgili oldukları derslere belirli konular açık bilgi, soru ve önerilerini diğer öğrenenlerle paylaşabilirler. Bu yapı kurulurken eğitim verilen bölüm ve programlar ayrılmalı, eğitim dönemlerine göre sıralanmalı ve programlarda okutulan derslere göre ders başlıkları açılmalıdır. Bu sayede öğrenenlerin hangi içeriklere bağlanabileceği düzenlenmiş olur ve doğabilecek karışıklıkların önüne geçilir.

Öğrenenlerin bilgi ve soru paylaşmak haricinde, oluşturdukları ödev ve kaynakları paylaşabilmeleri için forum mantığının dışında bir yapı oluşturmak gerekmektedir. Forum mantığı daha esnek fakat kargaşa (kaos) yaratmaya müsait bir yapıdır. Ancak kaynak paylaşımı için kurulacak birim düzenli, sistemli ve kısmen esnek olmalıdır.

Bu iki yapı içerisinde ortak önemli nokta, düzen ve güvenlidir. Forumun düzenini sağlamak amacıyla forum kurallarına ve forum yöneticilerine görev düşmektedir. Kaynak yönetiminde ise kurulacak sistem düzeni sağlayabilmelidir. Kaynak yönetim sistemi içerisindeki editörler sayesinde de kopya kaynakların yayımı ve güvenlik sağlanabilir.

13. Türkiye'deki Durum

1960 yılında M.E.B., Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı, bazı teknik konuları, mektupla öğretmek amacıyla Türkiye de ilk kez Uzaktan Eğitim çalışmaları yapılmıştır. Bu amaçla İstatistik-Yayın Müdürlüğü'nde "Mektupla Öğretim Merkezi"nin kuruluşu gerçekleştirilmiştir. Tek boyutlu ve sınırlı amaçla da olsa bu girişim Türkiye de "Uzaktan Öğretim" in ilk ciddi uygulaması olmuştur.

Bir diğ er uygulama olan Denem Yüksek Öğ retmen Okulu (DYÖÖ), Türkiye'de çağ d aş anlamda "uzaktan öğ retim" yönetimini uygulamak gibi önemli bir görevi yük lenmiş bir girişimdir.

Bir baş ka uygulama olan YAYKUR' un amacı, lise ve dengi okul çık ışı öğrencilere, toplumumuzun ve ekonomimizin gereksinim duyduğ u alanlarda modern öğ retim teknolojisinin tüm gereklerini kullanarak öğ retim olanağ ı sağ lamak ve böylece yüksek öğ retim önündeki yığılmaya yönelik çözüm yolu bulmak, iki yıllık bir ön lisans öğ retimi ile ara insan gücü kademesini yetiş tirmek biçiminde tanımlanmıştır.

Son yıllarda ise Anadolu üniversitesi bünyesinde aç ılan Aç ık Öğ retim Fakültesi'ne verilen görevler ilgili kararnamede şöyle belirtilmiştir; "Üniversite aç ık öğ retim sistemi ile kitap, radyo ve televizyon programları, bilgisayar, akademik danışmanlık, organizasyon, sınav ve her türlü öğrenci iş leri gibi servisler vermekle hükümlüdür. "Fakültenin dersleri radyo ve televizyon yayınları ile desteklenmektedir.

Bir diğ er uygulama da ilk öğ retimi bitiriş olup, orta öğ retimi dışardan bitirmek isteyenlerin gittikçe artması, yeni öğ retim olanaklarından yararlanma isteğ i yeni iletişim ve öğ retim teknolojisi ile ilgili gelişmeler aç ık öğ retim lisesinin kurulmasını zorunlu hale getirmiştir. Aç ık öğ retim lisesi, Ekim 1992 tarihinde kurulmuştur. Önceleri radyodan, daha sonra televizyondan yararlanılmıştır.

14. Aç ık ders malzemeleri

Aç ık Ders Malzemeleri yüksek öğrenim kurumlarında verilen derslerin ders malzemelerinin internet üzerinden aç ık kullanıma sunulmasını amaçlayan bir yaklaşımdır. Zaman içerisinde birçok ülkenin yüksek öğrenim kurumu tarafından benimsenen girişim, günümüzde 19 ülkeden 200'e yakın kuruluşun yer aldığı "Open

Courseware Consortium" [7] adı altında uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Konsorsiyum dışında da yine birçok üniversite ders malzemelerine aç ık erişim olanağ ı sağ lamaktadır.

Türkiye'de aç ık ders malzemelerinin hayata geçirilmesi için Türkiye Bilimler Akademisi harekete geçmiştir. Bu bağ lamda Ulusal Aç ık Ders Malzemeleri Konsorsiyomunu [8] kurarak üniversitelerin ilgili çalışmalarını bu çatı altından yürütmelerini amaçlamıştır.

15. Sonuç:

Öğ renci ile öğ reticinin aynı mekanda bulunamadığı Uzaktan Eğitim ortamlarında, öğ retimin en büyük yardımcısı kaynak ve materyallerdir. Bu nedenle kaynakların yayımı büyük önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada anlatıldığı gibi Uzaktan Eğitim kaynaklarının, öğ reticiler ve editörler tarafından yayımı esnasında dikkat edilmesi gereken noktalar bulunmaktadır. Bu noktalar, kaynak paylaşımının verimliliğini doğ rudan etkilemektedir. Aynı şekilde öğrencilerin kaynaklara erişimi esnasında dikkat edilmesi gereken noktalar bulunmaktadır. Bu noktalar sayesinde kaynak erişim süresini en aza indirmiş, kaynaktan alınan verimi en üst seviyeye çık artmış olunuz.

Sonuç olarak kaynak yayımı ve kaynak erişimi konusunda bir sistem oluşturulurken hız ve verim dikkat esilecek en önemli konulardır. Bu nedenle kaynak yönetimi hem planlı, hem de özenli şekilde yapılmalıdır.

16. Kaynakça

[1] Koçer, H.Erdinç, "Web Tabanlı Uzaktan Eğitim", 2 (2001)

[2] Odabaş, Hüseyin, "İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim ve Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri", Türk Kütüphaneciliđ i 17, 1 (2003), 22 – 36

- [3] Khan, B., “Web Based Instruction. Education Technology Publucation. Englewood Cliffs”, 1997
- [4] Gürbüz A, Kaptan H, Buldu A, “Yeni Bir Eğitim Olgusu Oalarak Web Tabanlı Eğitime Kısa Bir Bakış”, Uluslar Arası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuar Bildirileri, 28-29-30 Kasım 2001, Sakarya.
- [5] Keser H, Şen N, Göçmenler G, Demirel F, “Web Tabanlı Öğretim Materyali Hazırlama Sürecinin Temel Evreleri Ve İnternet Kullanımına Yönelik Bir Uygulama Örneği”, Uluslar Arası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuar Bildirileri, 28-29-30 Kasım 2001, Sakarya.
- [6] Dağ, İhsan, “Araştırmalar”, 2010
- [7] <http://www.ocwconsortium.org/>
- [8] UADMK (<http://uadm.k.ulakbim.gov.tr/>)